

PÓŁ ROKU ELEKTRONICZNEJ RECEPTY W POLSCE

8 lipca 2020 roku mija dokładnie pół roku od wprowadzenia w Polsce obowiązku wystawiania recept w postaci elektronicznej. Od momentu uruchomienia systemu do dziś lekarze wystawili już ponad 275 mln e-recept dla 25 mln pacjentów. Nie tylko personel medyczny, ale także pacjenci przekonali się do tego e-rozwwiązania i chętnie z niego korzystają - udział e-recepty wzrósł do 95 proc. w maju, gdy w lutym, tuż przed epidemią koronawirusa SARS-CoV-2, było to 88 proc.

Anna Moraniec
amoraniec@supernowosci24.pl

Od 8 stycznia 2020 r. istnieje obowiązek wystawiania recept w wersji elektronicznej. Od początku tego roku w Polsce wystawiono ponad 207 mln e-recept, co ogółem stanowi 90 proc. wszystkich wystawionych takich dokumentów. Z e-recepty w tym roku skorzystało już 20,5 mln pacjentów, najwięcej w grupie wiekowej 61 - 70 lat. - Cyfryzacja systemu ochrony zdrowia jest jednym z priorytetowych działań Ministerstwa Zdrowia i polskiego rządu. Pomimo początkowych obaw związanych z wprowadzeniem obowiązkowej e-recepty, możemy dziś mówić o sukcesie - podkreśla Janusz Cieszyński, wiceminister zdrowia.

Konsekwentnie realizowane działania wsparte pakietem zachęt finansowych i regulacji prawnych przyspieszyły proces informatyzacji i przyniosły oczekiwane rezultaty. Pandemia była punktem zwrotnym, który przyspieszył tempo ich wdrożenia i powszechność e-recepty. Wiceminister wskazuje, że w ciągu 6 miesięcy od wprowadzenia obowiązku korzystania z elektronicznej recepty, jako nieliczni w Europie dołączyliśmy do czołówek państw, takich jak Estonia, Dania czy Szwecja, w których wdrożenie e-recepty zakończyło się sukcesem, a poziom wystawianych e-recept nie spada poniżej 90 proc. - Ten sukces to zasługa całego środowiska, jego determinacji i wiary w powodzenie misji „cyfryzacja” - zaznacza Cieszyński. - Entuzjazm i zyczliwość dla zmian ze strony pacjentów, lekarzy i farmaceutów spowodowały, że istotnie wzrosło grono zwolenników telemedycyny. W praktyce oznacza to, że najprawdopodobniej łatwiej będzie nam kontynuować wdrożenie zaplanowanych kolejnych e-usług, takich jak e-skierowanie, e-rejestracja i elektroniczna dokumentacja medyczna.

Miesiąc, w którym wybuchła epidemia koronawirusa SARS-CoV-2 w Polsce był okresem przełomowym, a zarazem wielkim sprawdzianem zarówno dla zastosowanych w e-receptę rozwiązań technologicznych, jak i funkcjonowania całego systemu ochrony zdrowia. Dziś całe środowisko dostrzega korzyści płynące z cyfryzacji oraz zgodnie przyznaje, że e-recepta zdala egzamin i dzięki niej możliwe było załatwienie spraw związanych ze zdrowiem całkowicie online bez konieczności wychodzenia z domu. W niecałe dwa miesiące od wdrożenia systemu, obowiązkowo w skali całego kraju, gwałtownie wzrosła liczba zarówno wystawianych, jak i zrealizowanych e-recept oraz znacznie spadła liczba zrealizowanych recept papierowych. Liczba recept papierowych w marcu spadła o 47 proc. w stosunku do stycznia, a w maju spadek ten wyniósł 78 proc.

Przybywa młodych entuzjastów e-recept

Najmłodszy pacjent otrzymał e-receptę w pierwszym roku życia, najstarszy, któremu wystawiono e-receptę, ma 112 lat. Najwięcej e-recepty wystawia się w grupie wiekowej 61 - 70 lat. W każdej grupie wiekowej od początku epidemii widoczny jest wzrost udziału e-recept. Największy wzrost, o 24 punkty procentowe, zaobserwowano w grupie 18 - 30 lat (z 60 proc. w styczniu do 84 proc. w czerwcu).

W ostatnim półroczu pacjenci realizowali e-recepty średnio w ciągu 5 dni od wystawienia. Tu również widoczna jest zmiana, w kolejnych miesiącach czas ten ulegał skróceniu. W styczniu było to ponad 7 dni, a w czerwcu już niecałe 2.

Dzięki wprowadzeniu e-recepty ważnej 365 dni, pacjenci mogli również zaoszczędzić czas i ograniczyć liczbę kontaktów w przyszłości tylko w celu otrzymania e-recepty na kontynuację leczenia. W okresie od stycznia do czerwca br. 18 tysięcy lekarzy wystawiło ponad 4 mln e-recept na leki do stosowania w ciągu 360 dni kuracji. Z takiej możliwości skorzystał ponad 1 mln pacjentów.

Przytaczane wcześniej badania ARC Rynek i Opinia pokazują również, że Polacy polubili e-receptę - jest ona pozytywnie oceniana przez 84 proc. badanych. Polacy najbardziej doceniają to, że dzięki niej nie muszą już iść osobiście do przychodni, żeby otrzymać receptę na kontynuację leczenia oraz brak papierowej postaci recepty. Badanie potwierdza też, że e-recepta to wygoda i duże ułatwienie dla Polaków.

Lekarze odeszli od papieru

Od 8 stycznia 2020 roku lekarze mają obowiązek wystawiać e-recepty, z pewnymi wyjątkami ściśle określonymi w ustawie, jak np. brak dostępu do Internetu, czy w przypadku recepty pro familie czy pro auctore. W ciągu ostatnich 6 miesięcy wyraźnie rosła liczba lekarzy wystawiających e-recepty. Dziś takie dokumenty wystawia ok. 58 tys. lekarzy dziennie. We wszystkich grupach wiekowych nastąpił wzrost udziału lekarzy wystawiających e-recepty. Największy wzrost, o 22 punkty procentowe, od lutego, tuż przed epidemią, zaobserwowano wśród lekarzy do 30. roku życia. W czerwcu br. największy odsetek lekarzy wystawiał e-recepty w grupie wiekowej 41 - 50 lat (81 proc.). Średnio codziennie w okresie od stycznia do czerwca lekarze wystawiali ok. 1,2 mln e-recept, choć by-

ły też dni rekordowe, gdy np. w marcu jednego dnia zostało wystawionych ponad 2 mln e-recept. Najwięcej e-recept wystawia się w godz. 10 - 11. W Polsce najwięcej e-recept wystawianych jest na leki na nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca oraz

chorobą wieńcową, chorobę niedokrwinną serca, wysoki poziom cholesterolu, czy preparaty stosowane w leczeniu cukrzycy.

Z Rafałem Śliżem, rzecznikiem prasowym POW NFZ w Rzeszowie, rozmawia Anna Moraniec

Jak długo ważna jest e-recepta?

Co do zasady e-recepta jest ważna 30 dni, ale są i takie, które są ważne 7, 120 lub 365 dni. Najmniej czasu na wykupienie antybiotyku - tylko 7 dni. E-recepta na preparaty immunologiczne będzie ważna przez 120 dni. Standardowo jednak e-recepta jest ważna przez

Jednorazowo można wykupić zapas leku na pół roku

30 dni i po tym terminie nie można jej zrealizować. Można taką e-receptę 30-dniową wykupić w późniejszym terminie tylko, jeśli lekarz zaznaczy realizację e-recepty od konkretnej daty. To częste rozwiązanie w przypadku leków na choroby przewlekłe. E-recepta może być także ważna przez 1 rok (365 dni). Taką e-receptę otrzymają m.in. pacjenci chorzy przewlekłe, którzy na stałe przyjmują określone leki. Lekarz musi zaznaczyć, że e-recepta ma być ważna przez 365 dni umieszczając na niej „datę realizacji do” określonego dnia. Jed-

nak mimo że e-recepta jest wystawiona na 365 dni, to lekarz może przepisać lek maksymalnie na 360 dni kuracji. Jeśli lekarz nie wpisał daty realizacji („data realizacji od ...”), to czas na wykupienie e-recepty rozpoczyna się w momencie jej wystawienia. Jeśli lekarz zaznaczył późniejszą datę realizacji, to na e-receptę zaznaczył również, że od tego dnia można wykupić lek. 30 dni ważności e-recepty liczy od tej daty. Jeśli e-recepta ważna jest przez rok i tak należy wykupić pierwsze opakowanie nim minie 30 dni od daty jej wystawienia. Jeśli realiza-

cja w aptece będzie miała miejsce po 30 dniach, farmaceuta wyda mniejszą ilość leku, proporcjonalnie do liczby dni, które upłynęły od daty wystawienia e-recepty albo od daty „realizacji od”. Przy wykupie kolejnych opakowań bez względu na to, kiedy pacjent po nie przyjdzie, farmaceuta już nie będzie zmniejszał ilości leku.

Czy mogę wykupić hurtem zapas leku na cały rok?

Jednorazowo można wykupić zapas leku na 180 dni; nie ma możliwości wykupienia leku na 365 dni.

Jeżeli lekarz wystawił e-receptę na 365 dni, należy się upewnić, że wypisał na niej, jak dawkować lek. Jeśli nie określił dawkowania, e-receptę wystawioną na 365 dni można zrealizować tylko w ciągu 30 dni.

Czy wykupując e-receptę na raty mogą to robić w różnych aptekach?

Jeśli dany lek wypisany przez lekarza w większej ilości, np. 10 opakowań jest kupowany „na raty”, to zakupy muszą odbywać się w jednej i tej samej aptece.